

ชื่อผลงาน

ขยะรักษ์โลก

เจ้าของผลงาน

นางสาวบัณฑิตา อ้อซ่าย

โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

โทรศัพท์มือถือ

061-261-7233

ผลงานสอดคล้องกับคุณลักษณะโรงเรียนสุจริต

☐ ทักษะกระบวนการคิด

☐ มีวินัย

☐ ซื่อสัตย์ สุจริต

☐ อยู่อย่างพอเพียง

☐ จิตสาธารณะ

ขอรับรองและรับผิดชอบข้อความที่แจ้งไว้ข้างต้น ว่าเป็นความจริงทุกประการ

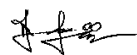
(ลงชื่อ) ผู้สมัคร

(นางสาวบัณฑิตา อ้อซ่าย)

วันที่ 3 เดือน กันยายน พ.ศ. 2563

ผู้รับรองข้อมูล

.....
.....

(ลงชื่อ)

(นางสาวสุดใจ คำคำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี

วันที่ 3 เดือน กันยายน พ.ศ. 2563

แบบรายงาน Best Practice
Best Practice โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี

ชื่อผลงาน ขยะรักษโลก

๑. ความสำคัญ

๑.๑ เหตุผลที่เกิดแรงบันดาลใจ ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการ

ในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริตให้ครอบคลุมเห็นผลอย่างจริงจังทั้ง 5 ประการได้นั้น จำเป็นต้องบริหารจัดการในโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน โครงการการจัดการขยะและรักษสิ่งแวดล้อมก็เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมนักเรียนให้บรรลุผลข้างต้น ทั้งยังมี ส่วนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ประโยชน์จากขยะที่เหลือใช้แล้วให้เกิดประโยชน์ใหม่อีกครั้งรวมทั้งเป็นการช่วยลดโลกร้อนและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

๑.๒ แนวคิด หลักการสำคัญ

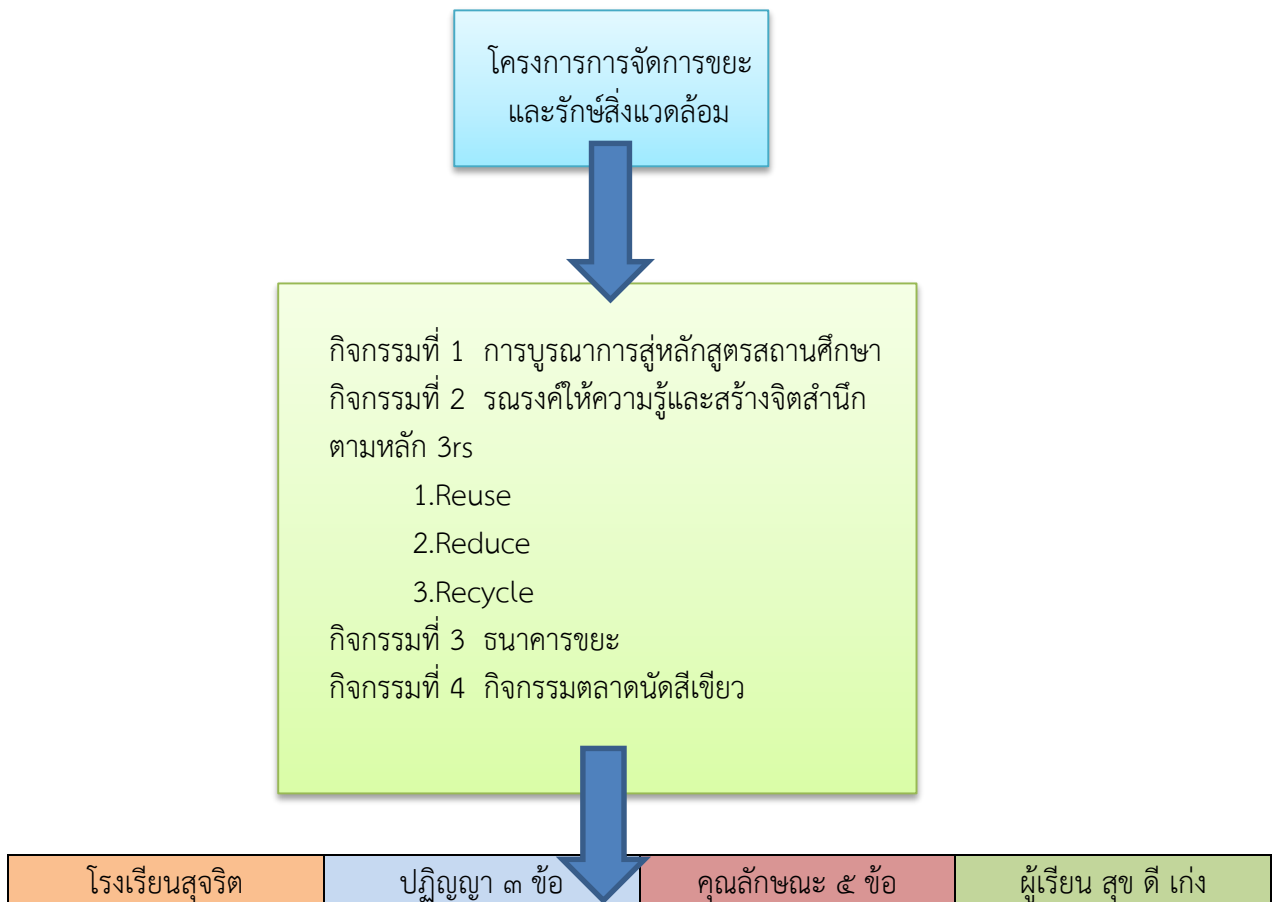
เนื่องจากในปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่นับว่าร้ายแรงที่สุดในตอนนี้ นั่นได้แก่ปัญหาขยะที่มีปริมาณ เพิ่มขึ้นทุกวัน การกำจัดขยะเหล่านี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ถูกต้อง

ปริมาณมูลฝอยในโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี ตำบลรับร้อ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เช่นกัน พบว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี วิธีการกำจัดคือการเผาทำลาย ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นปัจจัย หนึ่งที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน ซึ่งหากมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางจากแหล่งกำเนิดจะสามารถลดปริมาณ ขยะที่จะนำไปกำจัดลงได้ และเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนในการคัดแยกขยะ การลดใช้ พลาสติก

การคิดประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุเหลือใช้และสอดคล้องกับแผนบูรณาการสู่หลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี จึงได้เล็งเห็นถึงปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและเพื่อเป็น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำสื่อการสอนจากขยะ ในชื่อผลงานขยะรักษโลก เพื่อเป็นสื่อการสอนและ เป็นแนวทางในการจัดการขยะ ให้มีประสิทธิภาพมาก การส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ นักเรียน ครู และบุคลากร ในโรงเรียน ให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ จะทำให้นักเรียน ครู และบุคลากร ตระหนักและเข้าใจสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น สร้างจิตสำนึกในการ รักษาสิ่งแวดล้อม

จากกิจกรรมที่ดำเนินการทั้งหมด สามารถนำมาเขียนเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุปณิธาน และคุณลักษณะโรงเรียนสุจริต และคุณภาพผู้เรียน สุข ดี เก่ง ได้ดังนี้

๒. จุดประสงค์และเป้าหมาย

๒.๑ จุดประสงค์

- ๒.๑.๑. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบ
- ๒.๑.๒. เพื่อให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน สามารถคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบได้
- ๒.๑.๓. เพื่อให้สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย
- ๒.๑.๔. เพื่อให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีจิตสำนึกจิตสำนึกในการสิ่งแวดล้อม

๒.๒ เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบร้อยละ 80
2. นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน สามารถคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ

1. สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย
2. นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีจิตสำนึกจิตสำนึกในการสิ่งแวดล้อม

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นที่ ๑ การเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงาน

ประชุมวางแผนการดำเนินงาน เสนอโครงการแก่ผู้บริหาร แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการสนับสนุนการดำเนินโครงการการจัดการขยะและรักษาสีสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ ๒ การวางแผนการดำเนินงาน

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา รวบรวมข้อมูล จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ศึกษายุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยการรักษาสีสิ่งแวดล้อม ศึกษาความต้องการของโรงเรียน ผู้เรียนและชุมชน นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาต่อยอดคุณลักษณะโรงเรียนสุจริต กำหนดมาตรฐานในการดำเนินงาน จากนั้นได้ใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการร่วมกันวางแผนดำเนินงาน แนวทางในการกำกับ ติดตาม สนับสนุนและประเมินผลการดำเนินงาน

ขั้นที่ ๓ การดำเนินงานตามแผน

ดำเนินการตามแผนที่ร่วมกันกำหนดไว้ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการ

วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
ดำเนินการตามโครงการ	ตลอดปีการศึกษา	นางสาวบัณฑิตา อ้อชัยและคณะ
กิจกรรมที่ ๑ การบูรณาการสู่หลักสูตรสถานศึกษา	ตลอดปีการศึกษา	นางสาวสุวารี คำสุวรรณ
กิจกรรมที่ ๒ รมรณรงค์ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกตามหลัก 3rs ๑.Reuse ๒.Reduce ๓.Recycle	ตลอดปีการศึกษา	นางสาวสุพัตรา สัพโส
กิจกรรมที่ ๓ ธนาคารขยะ	ตลอดปีการศึกษา	นางสาวกมลชนก กิตติวานิช
กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมตลาดนัดสีเขียว	ตลอดปีการศึกษา	นางสาวจุฬิภรณ์ ทองเฟื่อง
นิเทศติดตาม ตรวจสอบ	กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๖๔	นางสาวบัณฑิตา อ้อชัยและคณะ
ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน	มีนาคม ๒๕๖๔	นางสาวบัณฑิตา อ้อชัยและคณะ
รายงานผลโครงการ	มีนาคม ๒๕๖๔	นางสาวบัณฑิตา อ้อชัยและคณะ

ขั้นที่ ๔ การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน

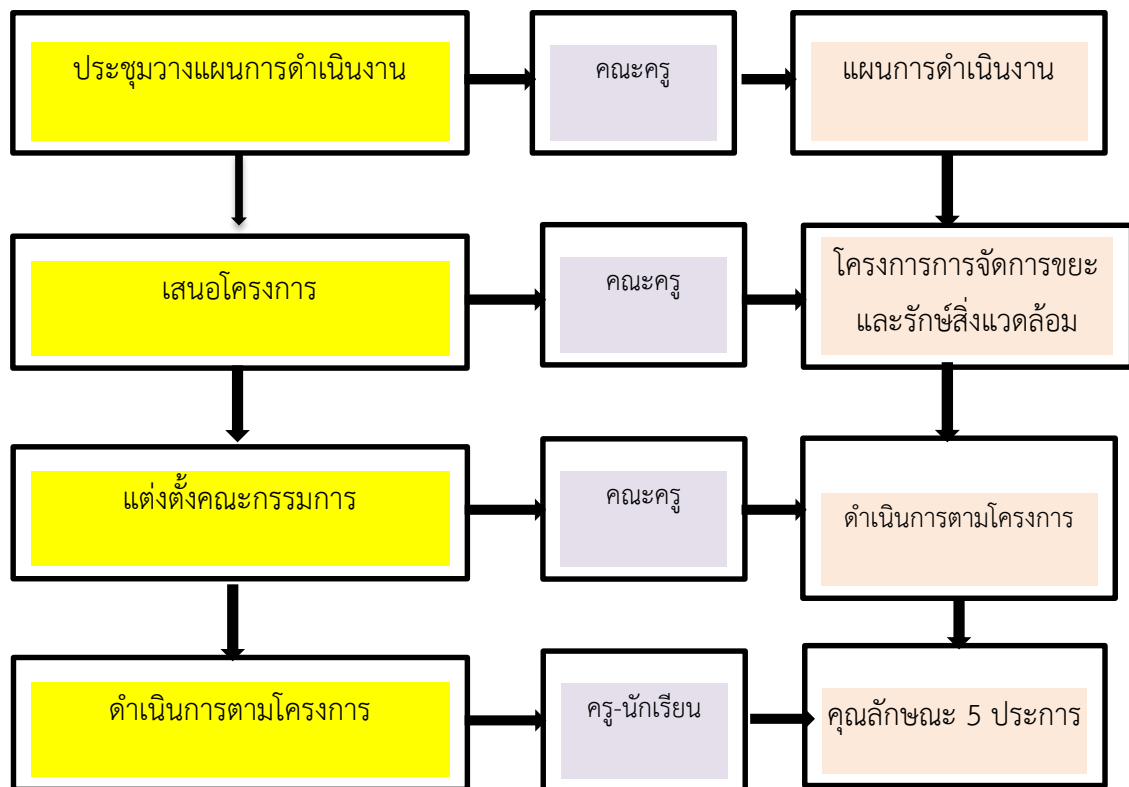
ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม

กิจกรรม	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	เครื่องมือในการตรวจสอบ/ ประเมิน	ผู้รับผิดชอบ
ดำเนินการตามโครงการ	-ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม -จำนวนนักเรียนที่ผ่านการ ประเมินคุณลักษณะ5 ประการของโรงเรียนสุจริต	-แบบประเมินความพึงพอใจ -แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร	นางสาวบัณฑิตา อ้อชัย และคณะ
กิจกรรมที่ ๑ การบูรณา การสู่หลักสูตรสถานศึกษา	-ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม	ผลการจัดการเรียนรู้	นางสาวสุวารี คำสุวรรณ
กิจกรรมที่ ๒ รมรงค์ให้ ความรู้และสร้างจิตสำนึก ตามหลัก 3rs ๑.Reuse ๒.Reduce ๓.Recycle	-ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม	-แบบประเมินความพึงพอใจ	นางสาวสุพัตรา สัพโส
กิจกรรมที่ ๓ ธนาคารชยะ	-ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม	-แบบประเมินความพึงพอใจ	นางสาวกมลชนก กิตติวา นิช
กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรม ตลาดนัดสีเขียว	-ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม	-แบบประเมินความพึงพอใจ	นางสาวจุฬิภรณ์ ทอง เฟื่อง

ขั้นที่ ๕ การรายงานผลและประยุกต์ใช้

ผู้บริหารกำกับ ติดตามนิเทศ สนับสนุนการดำเนินงาน ให้คณะทำงานดำเนินการพัฒนากิจกรรมที่
รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ระดับของการ
บรรลุผล เพื่อให้การพัฒนา
งานเป็นตามเงื่อนไขและเป้าหมายที่วางเอาไว้ การรายงานผล นำผลการดำเนินงานไปปรับใช้และเผยแพร่ผล
การดำเนินงาน

ขั้นตอนในการดำเนินงานสามารถเขียนเป็น Flow Chart ได้ดังนี้

๔. ผลการดำเนินการผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินงาน

ที่	วัตถุประสงค์ของโครงการ	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
1.	เพื่อให้ นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะอย่างถูกต้อง	/		ครูและนักเรียนร้อยละ 100 มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะ โรงเรียนมีความสะอาดตา เป็นระเบียบ ปลอดภัย โดยการจัดกิจกรรมธนาคารขยะ การให้ความรู้ในเรื่องของ 3Rs การจัดให้มีตลาดนัดนักเรียนเพื่อส่งเสริมการใช้วัสดุจากธรรมชาติ รวมทั้งการบูรณาการเข้าสู่หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชา
2.	เพื่อให้ นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน สามารถจัดขยะอย่างเป็นระบบได้	/		
3.	เพื่อให้สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	/		
4.	เพื่อให้ นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีจิตสำนึกจิตสำนึกในการสิ่งแวดล้อม	/		

ผลสัมฤทธิ์

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
1.	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึง ความสำคัญของการจัดการขยะอย่าง เป็นระบบร้อยละ 100	/		นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนร้อยละ 100 มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึง ความสำคัญของการจัดการขยะ
2.	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน สามารถจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 100	/		นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน ร้อย ละ 100 สามารถจัดการขยะได้อย่างเป็น ระบบ
ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
3.	สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความ สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	/		บริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยและ ปลอดภัย
4.	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมี จิตสำนึกจิตสำนึกในการสิ่งแวดล้อม	/		นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมี จิตสำนึกจิตสำนึกในการสิ่งแวดล้อม
5.	ผลการประเมินโครงการ	/		ระดับการดำเนินงานของโครงการเฉลี่ย 4.63 หรือร้อยละ 92.67

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนทุกรายวิชาซึ่งได้มาจากการคัดแยกขยะ
๒. นักเรียน ครูบุคลากร รวมทั้งชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกรักในการเห็นคุณค่าของ สิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะอย่างถูกวิธี
๓. สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความสะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จ

- ผู้บริหารต้อง กำกับ ติดตาม นิเทศ ต่อเนื่อง
- ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นปัจจุบัน อย่าให้มีงานค้างคา
- คุณครูทุกคนต้องมุ่งมั่นตั้งใจ ร่วมมือ สามัคคี
- พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีวิสัยทัศน์ คิดอย่างสร้างสรรค์
- ยอมรับความคิดเห็น ข้อติชม แล้วนำมาปรับปรุง
- เรียนรู้จากประสบการณ์ และหมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- การทำงานเริ่มต้นที่นักเรียน ขยายสู่ ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ
- พัฒนาสู่แหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการขยะ และด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- วางระบบการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบให้มีความต่อเนื่อง เพื่อจะไม่ต้องเผชิญกับการ

เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล

๖. บทเรียนที่ได้รับ

- การนำสิ่งต่างๆที่ไม่มีคุณค่าอย่างเช่นขยะกลับมาใช้ใหม่อย่างรู้ค่า
- การใช้ชีวิตในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง

๗. การเผยแพร่ / การยอมรับ / รางวัลที่ได้รับ

- เผยแพร่ผลการดำเนินงานภายในโรงเรียนโดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การ ดำเนินงาน การประชุมชี้แจง แจ้างผลการดำเนินงาน
- เผยแพร่เป็นเอกสาร ให้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑-๒
- เผยแพร่ให้กับสถานศึกษาทั่วไปผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน
- เผยแพร่ให้กับผู้มาศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี

การประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

- ประชาสัมพันธ์เป็นเอกสาร รายงานผลการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ
- ประชาสัมพันธ์โดยจัดทำเป็นแผ่นพับสรุปผลการดำเนินงาน
- ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน

การยอมรับ

- การได้รับเกียรติไปบรรยายในที่ต่างๆ

รางวัลที่ได้รับ

- รางวัลเหรียญทอง ๑ โรงเรียน ๑ นวัตกรรมปลอดขยะ ปี ๒๕๖๒
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ การจัดการขยะ ปี ๒๕๖๒

๘. เงื่อนไขความสำเร็จ

- นักเรียน ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะและรักษาสีงแวดล้อม
- มีหลักสูตรบูรณาการที่สอดแทรกการจัดการขยะและรักษาสีงแวดล้อมในทุกรายวิชา ซึ่งเป็นการปลูกจิตสำนึกรักษ์ในสีงแวดล้อมแก่นักเรียน

๙. Best Practice มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต ๕ ประการ

คุณลักษณะ	กิจกรรมที่สอดคล้อง	เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ
๑.ทักษะกระบวนการคิด	การจัดการเรียนการสอน	ตรวจสอบจากเอกสารการจัดการเรียนการสอน
๒.ความมีวินัย	การทิ้งและการคัดแยกขยะ	สังเกตจากการทิ้งขยะของนักเรียน
		-แบบประเมินความพึงพอใจ -แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
๓.ความซื่อสัตย์สุจริต	การคัดแยกขยะ การทิ้งขยะถูกถัง ธนาคารขยะ	-สังเกตจากพฤติกรรมการทิ้งขยะ -แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
๔.อยู่อย่างพอเพียง	หลักการ 3Rs	แบบประเมินความพึงพอใจ
๕.จิตสาธารณะ	การบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอน	ตรวจสอบจากเอกสารแผนการสอน
	จัดกิจกรรมการคัดแยกขยะของสภานักเรียน	-แบบประเมินความพึงพอใจ -แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

๑๐. กิจกรรมที่สอดคล้องกับปฏิญาโรงเรียนสุจริต

ปฏิญา	กิจกรรมที่สอดคล้อง	วิธีการ
๑.การป้องกัน	-กิจกรรมการคัดแยกขยะของสภานักเรียน -การบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอน	-การร่วมกันกำหนดข้อปฏิบัติ -การให้รับรู้ถึงโทษภัยของการทุจริต ความไม่พอเพียง ความเห็นแก่ตัว การขาดระเบียบวินัย -การตรวจสอบ กำกับดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียน
๒.การปลูกฝัง	-กิจกรรมการคัดแยกขยะของสภานักเรียน	-การให้ความรู้ แนวทางการปฏิบัติตนที่สนองต่อการพัฒนาคุณลักษณะคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
	-การบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอน	-การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

ปฏินญา	กิจกรรมที่สอดคล้อง	วิธีการ
๓.การสร้าง เครือข่าย	-การบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอน	-การให้ความรู้ในการสร้างเครือข่าย แสวงหาความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม
		-ร่วมกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม -การถ่ายทอด ประสบการณ์ สู่โรงเรียนอื่น ๆ การถอดบทเรียน -กิจกรรมการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโรงเรียนสุจริต -การจัดนิทรรศการ นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต

ภาคผนวก

ร່องรอยหลักฐานระหว่างการพัฒนา

- คำสั่งมอบหมายคณะกรรมการบริหารงานโครงการโรงเรียนสุจริต
- หลักสูตรการบูรณาการ
- โครงการการจัดการขยะและรักษ์สิ่งแวดล้อม
- รายงานผลโครงการการจัดการขยะและรักษ์สิ่งแวดล้อม
- คู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภาพถ่ายกิจกรรม
การจัดทำสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ

นักเรียนช่วยกันคัดแยกขยะ

การประดิษฐ์ของเล่นจากขยะรีไซเคิล

ร่วมบรรยายเวทีเสวนาการจัดการขยะ

การประดิษฐ์สื่อการสอนและนวัตกรรมจากขยะ

ธนาคารขยะโรงเรียนบ้านบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี

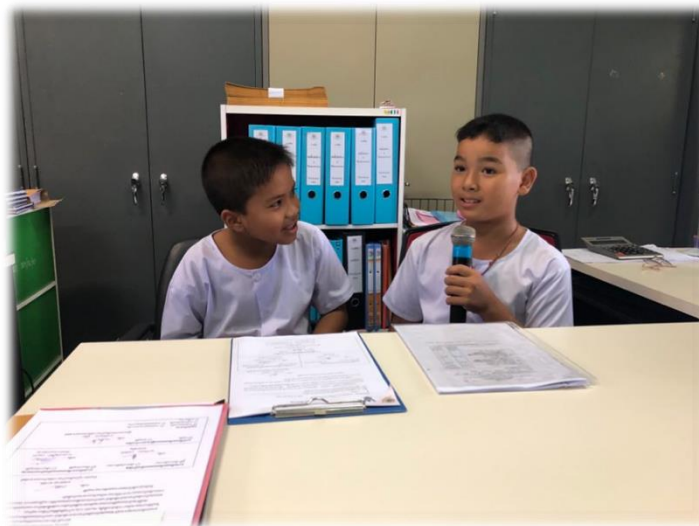
การใช้ขยะประดิษฐ์เป็นชุดรีไซเคิลในขบวนพาเหรดกีฬาสีโรงเรียนและเครือข่าย

การคัดแยกขยะตามสีถังขยะ

การประชาสัมพันธ์การจัดการขยะทั้งหน้าแถวและเสียงตามสาย

การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

ตลาดนัดสีเขียวรณรงค์การลดใช้ถุงพลาสติก

